

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen

hanna.kosonen@minedu.fi

opetus- ja kulttuuriministeriö

Helsinki 29.5.2020

Hyvä ministeri Hanna Kosonen,

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA seuraa aktiivisesti arkkitehtien työllisyyttä ja alan työvoimatarpeita. Toimialalla on jo kauan sitten tunnustettu arkkitehtien lisätarve ja alalla vallitseva täystyöllisyys, joka on realisoitunut pitkään jatkuneena resurssipulana muun muassa kunnissa ja arkkitehtitoimistoissa. Vallitseva tilanne näkyy selvästi niin liiton toteuttamissa selvityksissä kuin Työ- ja elinkeinoministeriön koostamissa tilastoissa. Jotta resurssipulaan pystytään aidosti vastaamaan oikeasuhtaisesti, on välttämätöntä, että opetus- ja kulttuuriministeriö laatii arkkitehtien ja muiden rakennussuunnittelijoiden työvoimatarpeesta kattavan selvityksen, huomioiden niin nykyisen ammattikorkeakoulutuksen kuin yliopistokoulutuksen tuottamat osaajat.

Alalla pitkään jatkunutta osaja- ja työvoimapulaa on pyritty viimeisten vuosien aikana ratkaisemaan erilaisilla toimenpiteillä. Vuonna 2014 käynnistettiin uudelleen opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä rakennusarkkitehti AMK -koulutus neljässä ammattikorkeakoulussa. Koulutuksen uudelleenkäynnistäminen 120 opiskelijan sisäänotolla oli poliittinen päätös, joka tehtiin ilman läpinäkyvää, kaikki koulutusasteet huomioivaa selvitystä. Toisin kuin päätöksen perusteluissa aikoinaan kirjattiin, kahdelta vuosikurssilta tähän mennessä valmistuneet rakennusarkkitehdit eivät ole juurikaan sijoittuneet esitettyihin korjausrakentamisen ja tietomallintamisen tehtäviin.

Suomen Arkkitehtiliitto muistuttaa myös, että uuden koulutusohjelman käynnistäminen tai merkittävä sisäänottomäärien lisääminen ei ole mahdollista pelkästään ns. olemassa olevilla resursseilla vaan vaatii aina erillisrahoitusta muodossa tai toisessa. Euroopan Unionin ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EU) mukaista arkkitehtikoulutusta antavat yliopistot (Aalto-yliopisto, Oulun yliopisto ja Tampereen yliopisto) ovat kasvattaneet resurssiensa ääri rajoilla omaa sisäänottoansa viimeisen kymmenen vuoden aikana yhteensä noin 150 opiskelijaan vuodessa. Tämä lisäys ei korvaa alalta eläköitymisen johdosta tapahtunutta työvoiman poistumaa eikä tyydytä laajentuneen tehtävänkuvan syntyntä uutta tarvetta. Jotta poikkeuksellisen vaativiin tehtäviin kelpoisten arkkitehtien ja rakennussuunnittelijoiden määrää voitaisiin kasvattaa tarpeen mukaisesti, edellyttäisi se riittävää erillisrahoitusta yliopistojen arkkitehtuurin yksiköille.

Suomen hallitus on kirjannut ohjelmaansa *Osallistava ja osaava Suomi'* tavoitteen, että yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen aloituspaikkojen määrät vastaavat yhteiskunnan tarpeita ja perustuvat ennusteisiin alan ja alueiden työllisyydestä ottaen huomioon myös korkeakoulutuksen uutta työtä luova luonne.

Ennen rakennussuunnittelun koulutuspaikkojen lisäystä tai uusien koulutusvastuiden myöntämistä ammattikorkeakoulutuksessa on arkkitehtien ja muiden rakennussuunnittelijoiden työvoimatarpeesta laadittava kattava selvitys. Suomen Arkkitehti liitto SAFA haluaa tukea opetus- ja kulttuuriministeriötä selvityksen laatimisen käynnistämässä ja on valmis osaltaan osallistumaan sen toteutukseen.

Helsingissä 29.5.2020

Henna Helander
puheenjohtaja

Auvo Lindroos
varapuheenjohtaja

Linkit:

SAFA-ATL Arkkitehtitoimistojen osaamis- ja resurssihaasteet -kysely 2020

<https://www.safa.fi/uutiset/arkkitehtitoimistoissa-kannatetaan-koulutusmaarien-lisaamista/>

TEM työnvälitystilastoja 2009 - 2020

<https://drive.google.com/drive/folders/1TLO6vVovyVQg8itsk76T9kn2poUNxBjZ?usp=sharing>

SAFAn Arkkitehdit kuntien palveluksessa -kysely – yhteenveto julkaistaan 6/2020